

Čtvrtek 17. února 2022

DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2022)0042

Korupce a lidská práva

Doporučení Evropského parlamentu ze dne 17. února 2022 Radě a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkajícím se korupce a lidských práv (2021/2066(INI))

(2022/C 342/23)

Evropský parlament,

- s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů proti korupci (UNCAC), která vstoupila v platnost dne 14. prosince 2005,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a Deklaraci OSN o zastáncích lidských práv,
- s ohledem na Chartu Organizace spojených národů,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Úmluvu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních obchodních transakcích, na doporučení Rady z roku 2009 k dalšímu boji proti podplácení, na doporučení z roku 1996 týkající se daňové uznatelnosti úplatků zahraničních veřejných činitelů a na další související nástroje,
- s ohledem na zprávu OECD z roku 2010 nazvanou „Ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru: osvědčené postupy pro předcházení střetu zájmů“,
- s ohledem na Úmluvu o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie z roku 1997 ⁽¹⁾,
- s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024, který přijala Rada Evropské unie dne 18. listopadu 2020,
- s ohledem na obecné zásady EU týkající se ochránců lidských práv, které byly přijaty na 2914. zasedání Rady pro obecné záležitosti dne 8. prosince 2008,
- s ohledem na cíle udržitelného rozvoje stanovené v rezoluci OSN ze dne 25. září 2015 nazvané „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, včetně cíle udržitelného rozvoje č. 16, který se týká úsilí o potírání korupce,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 195, 25.6.1997, s. 2.

Čtvrtek 17. února 2022

- s ohledem na zprávu Evropské investiční banky (EIB) ze dne 8. listopadu 2013 nazvanou „Politika předcházení a zamezování protiprávnímu jednání v aktivitách Evropské investiční banky“ (politika EIB v oblasti boje proti podvodům),
- s ohledem na obecné zásady v oblasti podnikání a lidských práv: provádění rámce OSN nazvaného „Chránit, respektovat a napravovat“,
- s ohledem na vydání pokynů OECD pro nadnárodní společnosti z roku 2011 a na standardy pro boj proti korupci, které tato organizace vytvořila,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. června 2016 o podnikání a lidských právech,
- s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/1998 ze dne 7. prosince 2020 o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2021 o globálním režimu sankcí EU v oblasti lidských práv (unijní Magnitského zákon)⁽³⁾,
- s ohledem na globální režim protikorupčních sankcí Velké Británie z roku 2021 a na obecné zásady této země pro odškodnění zahraničních obětí (včetně postižených států) v případech úplatkářství, korupce a hospodářské trestné činnosti,
- s ohledem na nová závazná pravidla přijatá francouzským Parlamentem pro navrácení zkonfiskovaného odcizeného majetku lidem v zemích původu,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2021 obsahující doporučení Komisi k náležitě péči a odpovědnosti podniků⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o udržitelné správě a řízení společností⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2021 o dopadech změny klimatu na lidská práva a úloze ochránců životního prostředí v této oblasti⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2020 o zahraničně politických důsledcích rozšíření onemocnění COVID-19⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2017 o korupci a lidských právech ve třetích zemích⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 o odpovědnosti podniků za závažné porušování lidských práv ve třetích zemích⁽⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2015 o vyhýbání se daňovým povinnostem a o daňových únicích, sociální ochraně a rozvoji v rozvojových zemích⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2013 o korupci ve veřejném a soukromém sektoru: dopad na lidská práva ve třetích zemích⁽¹¹⁾,

⁽²⁾ Úř. věst. L 410 I, 7.12.2020, s. 1.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2021)0349.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 11.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 94.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 111.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 425, 20.10.2021, s. 63.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 82.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 125.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 59.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 181, 19.5.2016, s. 2.

Čtvrtek 17. února 2022

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu⁽¹²⁾ a na balíček návrhů právních předpisů Evropské komise za účelem posílení pravidel boje proti praní peněz a proti financování terorismu zveřejněný dne 20. července 2021,
- s ohledem na čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) týkající se mimořádně závažné trestné činnosti s přeshraničním rozměrem, včetně korupce, v nichž může EU prostřednictvím směrnic zavést společná pravidla,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii⁽¹³⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1153 ze dne 20. června 2019 o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů a o zrušení rozhodnutí Rady 2000/642/SVV⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na trestněprávní a občanskoprávní úmluvy Rady Evropy o korupci, na další právní nástroje a politická doporučení v této věci přijaté orgány Rady Evropy, včetně společných pravidel pro potírání korupce při financování politických stran a volebních kampaní, a na rezoluce (98) 7 a (99) 5 přijaté Výborem ministrů Rady Evropy ve dnech 5. května 1998 a 1. května 1999, kterými byla ustavena Skupina států proti korupci (GRECO),
- s ohledem na rezoluci Výboru ministrů Rady Evropy (97) 24 ze dne 6. listopadu 1997 o dvaceti vůdčích zásadách boje proti korupci,
- s ohledem na prohlášení skupiny GRECO ze dne 15. dubna 2020 o korupčních rizicích a užitečných odkazech na právní předpisy v souvislosti s pandemií COVID-19,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací⁽¹⁵⁾,
- s ohledem na politické prohlášení nazvané „Náš společný závazek účinně řešit problémy a provádět opatření k prevenci a potírání korupce a posilovat mezinárodní spolupráci“, které přijalo Valné shromáždění OSN dne 2. června 2021 během svého zvláštního zasedání zaměřeného na boj proti korupci, a na příspěví EU k výslednému dokumentu zvláštního zasedání Valného shromáždění OSN týkajícího se korupce ze dne 17. prosince 2019,
- s ohledem na zprávu pracovní skupiny OSN k otázce lidských práv a nadnárodních korporací a ostatních podniků ze dne 17. června 2020 nazvanou „Propojení agendy týkající se podniků a lidských práv s bojem proti korupci“,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN o státních institucích pro podporu a ochranu lidských práv přijatou dne 17. prosince 2015 a rezoluci Rady OSN pro lidská práva o státních institucích pro podporu a ochranu lidských práv přijatou dne 29. září 2016,
- s ohledem na zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) ze dne 21. dubna 2020 o výzvách, jimž státy čelí, a osvědčených postupech, jež používají při začleňování hlediska lidských práv do svých celostátních strategií a politik pro boj proti korupci, včetně těch, které se týkají nestátních subjektů, např. soukromého sektoru,

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 43.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 39.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 122.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 1.

Čtvrtek 17. února 2022

- s ohledem na zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. dubna 2016 o osvědčených postupech, jak bojovat proti negativnímu dopadu korupce na požívání všech lidských práv, a s ohledem na závěrečnou zprávu Poradního výboru Rady pro lidská práva OSN ze dne 5. ledna 2015 týkající se nepříznivého dopadu korupce na požívání lidských práv,
 - s ohledem na návrh hlavních směrů Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva týkajících se rámce pro lidská práva při vymáhání odcizeného majetku,
 - s ohledem na iniciativu OSN nazvanou „Globální pakt“, jejímž cílem je sladit strategie a opatření s obecnými zásadami v oblasti lidských práv, zaměstnanosti, životního prostředí a boje proti korupci,
 - s ohledem na doporučení Finančního akčního výboru,
 - s ohledem na každoroční index vnímání korupce, který vypracovává organizace Transparency International,
 - s ohledem na článek 118 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0012/2022),
- A. vzhledem k tomu, že korupce usnadňuje, udržuje a institucionalizuje porušování lidských práv a brání dodržování a požívání těchto práv; vzhledem k tomu, že korupce je trestným činem uvedeným v čl. 83 odst. 1 SFEU, který si vzhledem ke své obzvláště závažné povaze a přeshraničnímu rozměru vyžaduje společnou definici a přístup;
- B. vzhledem k tomu, že korupce neúměrně postihuje nejzranitelnější a marginalizované jednotlivce a skupiny ve společnosti, porušuje právo na nediskriminaci a brání jim, zejména ženám, v rovném přístupu k politické účasti, základním a veřejným službám, spravedlnosti, přírodním zdrojům, pracovním místům, vzdělávání, zdravotní péči a bydlení; vzhledem k tomu, že korupce prohlubuje chudobu a nerovnost tím skrze zpronevěru bohatství a veřejných statků a zároveň oslabuje ochranu přírody a udržitelnost životního prostředí;
- C. vzhledem k tomu, že korupce je složitý a celosvětový jev, který existuje ve všech zemích světa bez ohledu na jejich hospodářské a politické systémy; vzhledem k tomu, že boj proti korupci si žádá mezinárodní spolupráci a že je nedílnou součástí mezinárodních závazků, pokud jde o naplňování lidských práv, ochranu planety a zajištění míru a prosperity pro všechny její obyvatele do roku 2030, a to v rámci cílů udržitelného rozvoje vytyčených OSN, zejména pak cíle č. 16, který klade důraz na podporu spravedlivých, mírumilovných a inkluzivních společností a který mimo jiné zavazuje mezinárodní společenství zejména ke zvýšení úsilí o vymáhání a navrácení odcizeného majetku;
- D. vzhledem k tomu, že korupce mimo jiné typicky zahrnuje zneužívání moci, nedostatečnou odpovědnost, bránění spravedlnosti, nepřiměřené ovlivňování, institucionalizaci diskriminace, klientelismus, uchvácení státu, nepotismus, udržování kleptokratických systémů a narušení tržních mechanismů, přičemž často bývá spojena s organizovaným zločinem a usnadňuje ji nedostatečná transparentnost a chybějící přístup k informacím; vzhledem k tomu, že narůstající autoritářství a vzestup nedemokratických režimů je živnou půdou korupce, přičemž boj proti ní vyžaduje mezinárodní spolupráci s podobně smýšlejícími demokraciemi; vzhledem k tomu, že korupce vede ke zranitelnosti zemí vůči škodlivému vlivu ze zahraničí a že dále poškozují demokratické instituce;
- E. vzhledem k tomu, že země, komunity, společnosti nebo jednotlivci se mohou stát oběťmi korupce, zejména osoby, které se podílejí na vyšetřování, oznamování a stíhání korupce a které jsou vystaveny zvýšenému riziku a potřebují účinnou ochranu; vzhledem k tomu, že oznamování korupce je hlavní příčinou vražd novinářů a že podle Výboru na ochranu novinářů bylo v roce 2021 zavražděno pět novinářů, kteří vyšetřovali případy korupce; vzhledem k tomu, že ochrana oznamovatelů před odvetnými opatřeními a poskytování účinné právní ochrany a zajištění bezpečných postupů oznamování pro tyto oznamovatele ve veřejném i soukromém sektoru tvoří nedílnou součást boje proti korupci; vzhledem k tomu, že veškerá protikorupční opatření musí být v souladu s lidskoprávními standardy;

Čtvrtek 17. února 2022

- F. vzhledem k tomu, že korupce podryvá veřejnou správu a kvalitu veřejných služeb, oslabuje účinnost a efektivitu demokratických institucí, řízení korporátních celků, systém brzd a protivah a demokratické zásady, podkopává právní stát, narušuje důvěru veřejnosti a brání v udržitelném rozvoji, což má za následek beztrestnost pachatelů, nezákonné obohacování těch, kteří jsou u moci, a uchvacování moci s cílem uniknout trestnímu stíhání; vzhledem k tomu, že chybějící nezávislý soudní systém narušuje dodržování zásad právního státu; vzhledem k tomu, že korupce je významným urychlovačem a prvkem konfliktů, zejména v rozvojových zemích, a destabilizuje úsilí o budování míru, což vede k masivnímu porušování lidských práv a v některých případech ke ztrátám na životech; vzhledem k tomu, že daňové ráje a také finanční a právní subjekty, z nichž je mnoho usazeno v Evropě, usnadňují a podporují nezákonné finanční toky z rozvojových zemí; vzhledem k tomu, že vyšetřování a stíhání těchto trestných činů je nadále omezené;
- G. vzhledem k tomu, že korupční praktiky v politice, jako jsou volební podvody, nezákonné financování politických kampaní a politických stran a klientelismus oslabují občanská a politická práva účastnit se veřejných záležitostí a volit a být volen do veřejných funkcí a narušují důvěru v politické strany, volené zástupce, demokratické procesy a vlády, čímž podkopávají demokratickou legitimitu a důvěru veřejnosti v politiku; vzhledem k tomu, že bez účinné regulace je financování politických kampaní a politických stran obzvláště vystaveno riziku korupce a tyto prostředky jsou po celém světě využívány zejména soukromými subjekty a cizími státy k ovlivňování voleb, kampaní k referendům a sociálním diskuzím a k vměšování se do těchto procesů; vzhledem k tomu, že některé cizí státy a nestátní subjekty využívají korupci jako nástroj zahraniční politiky, který brání pokroku směrem k funkčním demokraciím, a stále více provádějí strategie získávání elit na svou stranu a kooptování úředníků veřejné správy jak v EU, tak ve světě s cílem prosazovat své zájmy v legislativních a politických procesech;
- H. vzhledem k tomu, že v některých zemích současná krize COVID-19 prohloubila porušování lidských práv související s korupcí, neboť státy s vyššími úrovněmi korupce čelí vyššímu počtu úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19 a nejzranitelnější skupiny obyvatel jsou nepřiměřeně zasaženy; vzhledem k tomu, že korupce omezuje požívání lidských práv, základních svobod a přiměřené životní úrovně, neboť ochromuje schopnost států poskytovat a spravedlivě distribuovat veřejné zdravotní služby nebo očkovací látky; vzhledem k tomu, že odvětví farmaceutických výrobků a zdravotnických prostředků je vůči korupci obzvláště zranitelné; vzhledem k tomu, že mnohé vlády zneužily mimořádné pravomoci související s krizí COVID-19, aby ve svých rukách soustředily více moci a vystupňovaly tvrdé zákroky proti novinářům, oznamovatelům a organizacím občanské společnosti pracujícím na odhalování korupce;
- I. vzhledem k tomu, že vnější důvěryhodnost EU závisí také na uplatňování účinných protikorupčních opatření v jejich členských státech a na unijní úrovni; vzhledem k tomu, že několik členských států EU zaujímá přední místo v indexu finančního tajemství sítí daňové spravedlnosti za rok 2020, který řadí jurisdikce podle úrovně utajení a rozsahu offshorových činností; vzhledem k tomu, že v členských státech byly zaznamenány nedostatky v přezkumech Globálního fóra OECD pro transparentnost a výměnu informací pro daňové účely a Finančního akčního výboru; vzhledem k tomu, že členské státy EU by měly zvýšit transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků;
- J. vzhledem k tomu, že režimy občanství a pobytu pro investory zavedené v některých členských státech jsou zneužívány k praní peněz nebo zatajování finančních prostředků získaných z korupční činnosti; vzhledem k tomu, že mnoho členských států má zavedená pravidla, která mají zabránit nepatřičnému ovlivňování a korupci ze strany zákonodárců a veřejných činitelů, včetně bývalých veřejných činitelů, kteří hrají zásadní úlohu při prevenci, odhalování a monitorování korupčních činností, avšak tato pravidla jsou prosazována pouze částečně, zatímco harmonizovaná pravidla na úrovni EU jsou nedostatečná a je třeba je posílit;
- K. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN ve svém politickém prohlášení ze dne 2. června 2021 uznalo svoji povinnost a nutnost naléhavě přijmout opatření proti korupci a zavázalo se, že zdvojnásobí úsilí vynakládané na prevenci a zaujme mnohostranný přístup vůči korupci, zejména s ohledem na pandemii COVID-19;
- L. vzhledem k tomu, že EU podporuje třetí země v jejich boji proti korupci nejen prostřednictvím technické pomoci, diplomatické činnosti a finanční podpory, jakož i za pomoci mnohostranných fór, ale také prostřednictvím unijních právních předpisů a vytváření standardů, pokynů a rámců pro vnější činnost;

Čtvrtek 17. února 2022

- M. vzhledem k tomu, že Rada se v rámci akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 zavázala bojovat proti korupci prostřednictvím komplexní pomoci poskytované v podobě podpory reformních procesů veřejné správy, účinných protikorupčních strategií a právních rámců, včetně ochrany oznamovatelů a svědků, specializovaných orgánů, parlamentů, nezávislých sdělovacích prostředků a organizací občanské společnosti a také podporou ratifikace a uplatňování úmluvy UNCAC; vzhledem k tomu, že vnější důvěryhodnost EU závisí také na uplatňování účinných protikorupčních opatření v jejich členských státech;
- N. vzhledem k tomu, že soukromý sektor a podniky, zejména nadnárodní společnosti a bankovní subjekty, mohou sehrát klíčovou úlohu v boji proti korupci na celém světě a v omezování jejich dopadů na lidská práva; vzhledem k tomu, že bankovní subjekty mohou významně přispět k odhalování praní peněz, financování terorismu a dalších nezákonných činností souvisejících s korupcí, což zdůrazňuje význam navázání plodných vztahů spolupráce mezi státními institucemi a soukromým sektorem;
- O. vzhledem k tomu, že závazné právní předpisy týkající se náležité péče podniků jsou nepostradatelnými prostředky k prevenci, řešení a účinné nápravě porušování lidských práv a ochrany životního prostředí na celém světě v celém dodavatelském řetězci a neměly by mít negativní dopad na malé a střední podniky; vzhledem k tomu, že ustanovení úmluvy UNCAC by měla tvořit součást povinností náležité péče, které jsou stanoveny v připravovaném návrhu Komise k tomuto tématu;
- P. vzhledem k tomu, že režimy sankcí EU v jednotlivých zemích již umožňují cílená opatření vůči osobám a subjektům odpovědným za narušování demokracie a právního státu, včetně závažných finančních pochybení v souvislosti s veřejnými prostředky, pokud se na tyto činy vztahuje úmluva UNCAC; vzhledem k tomu, že přijetí globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv (unijní Magnitského zákon) zásadním způsobem doplňuje soubor unijních nástrojů; vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně požadoval rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby výslovně zahrnoval korupční jednání, s cílem účinně bojovat proti veškerému porušování lidských práv bez ohledu na povahu trestného činu a vytvořit doplňkový režim v případě, že korupční jednání nebude zahrnuto do revize stávajícího režimu; vzhledem k tomu, že Spojené státy, Kanada a Spojené království rovněž přijaly obdobné protikorupční sankční režimy;
1. doporučuje Radě a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku:

Na cestě ke komplexní protikorupční strategii EU

- a) uznat souvislost mezi korupcí a lidskými právy a skutečnost, že korupce je obrovskou překážkou pro požívání všech lidských práv; přijmout proto přístup založený na lidských právech v boji proti korupci, v jehož středu bude stát oběti korupce, a umístit tento boj do středu veškerého úsilí a politik EU na podporu lidských práv, demokracie a právního státu na celém světě; zabývat se korupcí jako celosvětovým jevem, který vyžaduje účinné protikorupční instituce, preventivní mechanismy a mezinárodní regulační rámec, jakož i vymáhání majetku a trestní stíhání v rámci EU; zahájit práci na mezinárodně uznávané definici korupce s využitím úmluvy UNCAC coby orientačního nástroje; vzít na vědomí, že boj proti korupci vyžaduje koordinovaná opatření na celosvětové úrovni a větší spolupráci mezi odborníky na boj proti korupci a lidská práva; podporovat spolupráci mezi EU, jejími členskými státy a třetími zeměmi, zejména na poli justiční spolupráce a spolupráce donucovacích orgánů, a sdílení informací za účelem výměny osvědčených postupů a účinných nástrojů pro potírání korupce;
- b) uznat, že transparentnost je základním stavebním kamenem všech protikorupčních strategií; v této souvislosti vyzývá ke zrušení nadbytečných pravidel upravujících profesní tajemství v příslušných odvětvích, zejména ve finančním sektoru, a k podpoře automatické výměny informací o daňových podvodech a vyhýbání se daňovým povinnostem, jakož i ke zveřejňování zpráv nadnárodními společnostmi podle jednotlivých zemí a veřejnými rejstříky o skutečných majitelích společností; přijmout politiku nulové tolerance vůči daňovým rájům, neboť ty umožňují snadné zastření nezákonných finančních toků;
- c) uznat současný trend ústupu demokratických a vzestupem kleptokratických systémů po celém světě a vzájemnou souvislost mezi těmito dvěma jevy, k čemuž dochází mimo jiné i v důsledku rostoucí úlohy oligarchů v některých zemích; zaujmout vedoucí postavení na mnohostranných fórech a vytvořit koalici demokracií s cílem potlačovat globální hrozbu kleptokracie a autoritářství;

Čtvrtek 17. února 2022

- d) formulovat komplexní, soudržnou a účinnou globální protikorupční strategii EU na základě vyhodnocení stávajících protikorupčních nástrojů a osvědčených postupů, kterými EU disponuje, přičemž je třeba určit nedostatky, navýšit financování a rozšířit podporu pro organizace občanské společnosti zaměřené na boj proti korupci, jak již Parlament požadoval ve svém usnesení ze dne 13. září 2017 o korupci a lidských právech ve třetích zemích; přisoudit prioritu prevenci v boji proti korupci zavedením preventivních opatření, politik a postupů, včetně informačních kampaní a odborné přípravy ve veřejném a soukromém sektoru;
- e) zřídit zvláštní pracovní skupinu Rady pro přípravné práce v oblasti boje proti korupci (podobné nebo vytvořené po vzoru COHOM – Pracovní skupiny pro lidská práva) s cílem poskytnout podklady pro jednání v Radě;
- f) posílit roli Evropského parlamentu při kontrole protikorupčního úsilí; vzít na vědomí odhodlání Parlamentu sestavovat pravidelnou aktualizaci zprávy o korupci a lidských právech během každého volebního období; vypracovat roční posouzení pokroku, kterého bylo dosaženo v souvislosti s doporučeními uvedenými v těchto zprávách;
- g) trvat na úplném provádění a prosazování platných vnitrostátních a mezinárodních protikorupčních nástrojů, jako jsou úmluva UNCAC, Úmluva OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů, protikorupční standardy a doporučení Rady Evropy, obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv a trestněprávní a občanskoprávní úmluvy Rady Evropy o korupci; vybídnout všechny státy, které tak dosud neučinily, aby neprodleně tyto protikorupční nástroje ratifikovaly; urychleně provést inkluzivní a komplexní proces přezkumu provádění úmluvy UNCAC ze strany EU, jakož i rychlé zavedení procesu navazujícího na přezkumy této úmluvy;

Soudržnost mezi vnitřním a vnějším rozměrem

- h) posílit důvěryhodnost vnější protikorupční činnosti EU prostřednictvím účinného boje proti korupci, jakož i proti daňovým únikům, nezákonnému obchodu, bankovnímu tajemství a praní peněz v rámci EU; uznat vlastní úlohu a odpovědnost kritického počtu jednotlivců a subjektů usazených v EU jakožto iniciátorů, zprostředkovatelů a příjemců korupce ve třetích zemích; vzít na vědomí, že jako signatářské státy úmluvy UNCAC se všechny členské státy EU zavázaly, že podplácení státních a zahraničních veřejných činitelů učiní trestným činem; uznat, že systémová korupce a neschopnost účinně stíhat zahraniční úplatkářství v některých členských státech EU podryvá úsilí o boj proti korupci ve třetích zemích a že je zapotřebí přijmout opatření k odstranění těchto nedostatků; uznat, že chybějící harmonizovaná a rozhodná opatření, zpoždění a nedostatky v provádění protikorupčních právních předpisů v rámci EU jsou motivací pro zkorumpované aktéry mimo EU; zajistit odpovědnost pachatelů velkých korupčních sítí a přijmout společné normy týkající se transparentnosti, kontroly a dohledu nad investicemi s cílem snížit riziko korupce a praní peněz, které představují tzv. programy zlatých viz;
- i) požádat Komisi, aby posílila protikorupční unijní rámec a předložila protikorupční směrnici EU na základě článku 83 SFEU, která stanoví společná pravidla Unie pro trestní sankce za korupci;
- j) vzít na vědomí, že EU je místem určení pro zpronevěřené finanční prostředky a majetek, z nichž většina není konfiskována ani navrácena, že právní rámec pro vyhledávání odcizeného majetku je i nadále velmi roztržštěný a že navrácení zpronevěřeného majetku je morálním požadavkem z hlediska spravedlnosti a odpovědnosti, jakož i důvěryhodnosti politiky EU na podporu demokracie; pokročit ve všech členských státech EU v úsilí o zmrazení a konfiskaci odcizeného majetku a výnosů z korupce v jejich jurisdikcích v souladu s úmluvou UNCAC a o jejich transparentní a odpovědné navrácení zemi původu a obětem, mimo jiné pomocí výrazného zlepšení transparentnosti, přístupu k informacím o zahraničních aktivech držených na území EU a smysluplným zapojením organizací občanské společnosti; neprodleně přijmout opatření navazující na závazky ze zasedání Valného shromáždění OSN týkající se vymáhání majetku, včetně závazků týkajících se konfiskace v civilním řízení, zabavení a navrácení výnosů z korupce v souvislosti s mimosoudními řešeními a shromažďování a zveřejňování údajů o vymáhání majetku z trestné činnosti; navrhnout řádnou posloupnost kroků (sankce, zabavení majetku v civilním a trestněprávním řízení, trestní stíhání, mechanismy navrácení majetku), které v konečném důsledku povedou k opětovnému využití zcizeného majetku ve prospěch obětí korupce; zavést účinnou spolupráci mezi členskými státy v této oblasti; vypracovat sdělení, v němž nastíní možné iniciativy na úrovni EU a na mezinárodní úrovni s cílem zajistit rychlé a účinné navrácení nezákonně

Čtvrtek 17. února 2022

nabytého majetku po procesech demokratické transformace a zajistit, aby pro tento majetek neexistovalo bezpečné útočiště; stanovit společná pravidla EU pro navrácení odcizeného majetku, která budou vyžadovat, aby poté, co žalobce vznese svůj nárok, odpovídající subjekt nebo jednotlivec v souvislosti se závažnými trestnými činy vymezenými vnitrostátními právními předpisy prokázali, že splnili své právní a finanční závazky, např. pokud jde o zákonnost původu financování nebo jiného majetku; stíhat odpovědné osoby, usnadňovat obětem odpovídající přístup k opravným prostředkům a podporovat schopnost parlamentů vykonávat účinný dohled nad rozpočtem;

- k) důkladně sledovat zahraniční vměšování a stanovit a zajistit přísné prosazování evropských pravidel financování pro politické strany a nadace, nevládní organizace a sdělovací prostředky, zejména pokud financování pochází z nedemokratických zemí a nestátních subjektů, s cílem zabránit získávání elit na jejich stranu a škodlivému vlivu a vměšování do demokratických procesů a veřejných záležitostí EU a partnerských zemí; podporovat transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků jako zásadní prvek demokracie; podporovat specializované programy týkající se financování politických stran a výdajů na kampaně v rámci vnější unijní podpory demokracie v těchto zemích; přijmout přísné normy pro osoby zastávající volené funkce a vyšší veřejné činitele po ukončení zaměstnání ve veřejné sféře, zabránit případům „otáčivých dveří“ a zajistit harmonizovaná pravidla a jejich prosazování na úrovni EU prostřednictvím spolehlivého systému dohledu;

Lidská práva a boj proti korupci: doplnění a zprovoznění souboru nástrojů EU

- l) posílit zavádění protikorupčního přístupu založeného na právech do nástrojů vnější činnosti EU, mimo jiné i do Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI), Nástroje předvstupní pomoci (NPP) a svěřenských fondů EU; upřednostňovat závazné protikorupční závazky, které mají stanovené cíle a harmonogramy; upřednostnit zvyšování domácích příjmů v partnerských zemích podporou boje proti daňovým únikům a posilováním řádné správy věcí veřejných; posílit přísné sledování a prosazování pravidel s cílem zabránit tomu, aby vlády využívaly finanční prostředky EU k nezákonným činnostem; zapojit občanskou společnost do monitorování využívání finančních prostředků EU a posílit úlohu Parlamentu v této oblasti; zlepšit komunikaci mezi specializovanými agenturami EU a místními partnery; investovat do digitálních metod boje proti korupci založených na datech, zejména do technologických kapacit donucovacích orgánů pro vyšetřování; podporuje posílenou spolupráci mezi Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadem evropského veřejného žalobce; zajistit jednotnou, komplexní a přístupnou databázi konečných příjemců finančních prostředků EU během celého cyklu zadávání veřejných zakázek;
- m) posílit programy v rámci nástrojů vnější činnosti EU na podporu budování protikorupčních kapacit na základě zásad transparentnosti, odpovědnosti, nediskriminace a smysluplné účasti zúčastněných stran a v souladu s příslušnými nařízeními týkajícími se těchto nástrojů; zvýšit účinnost výdajů EU tím, že programy budou mít stanoveny jasné cíle a harmonogramy; zvýšit transparentnost a odpovědnost své oficiální rozvojové pomoci, a naplňovat tak normy stanovené v mezinárodně dohodnutých zásadách pro účinný rozvoj; vytvořit ucelený systém řízení rizik s cílem zabránit tomu, aby finanční prostředky EU přispívaly ke korupci, čehož může být dosaženo například propojením rozpočtové podpory s protikorupčními cíli a věnováním zvláštní pozornosti monitorování provádění; provádět přísné monitorování projektů financovaných EU ve třetích zemích a zajistit, aby nebyly využívány jako nástroje k financování nezákonných činností; provádět audity s cílem ověřit, zda jsou tyto prostředky využívány v souladu s cíli stanovenými v nařízeních pro každý nástroj; pozastavit rozpočtovou podporu v zemích, kde je rozšířena korupce a kde orgány zjevně nepřijímají skutečná opatření, a zároveň zajistit, aby se pomoc dostala k civilnímu obyvatelstvu jinými cestami; při unijním financování věnovat zvláštní pozornost řádné správě veřejných aktiv třetích zemí v souladu s finančním nařízením EU a podporovat úsilí OECD o zlepšení správy a řízení státních podniků; prozkoumat možnost vytvoření protikorupční pracovní skupiny EU s odpovídajícími pravomocemi, odbornými znalostmi a zdroji, která by prováděla vyšetřování a hodnocení ve třetích zemích a poskytovala technickou a operativní pomoc, včetně individuálně uzpůsobených reformních plánů, státům přijímajícím unijní finanční prostředky, které nemají dostatečnou kapacitu k řešení korupce a chtějí posílit svou spolupráci s Uníí; vybědnout delegace EU a velvyslanectví členských států, aby pravidelně podávaly zprávy o korupci, poskytovaly zaměstnancům delegací EU technickou odbornou přípravu, aby byli schopni řešit problémy v této oblasti a navrhopvat řešení pro konkrétní vnitrostátní situace;

Čtvrtek 17. února 2022

- n) zajistit, aby byly při financování z EU uplatňovány nejvyšší etické normy a standardy transparentnosti, včetně financování projektů a půjček ze strany EIB, aby byly organizace občanské společnosti a nezávislé subjekty plně zapojeny do monitorování těchto finančních prostředků, aby byly mechanismy pro podávání stížností k dispozici a přístupné a aby byla zajištěna odpovědnost za případné zneužití finančních prostředků; zajistit, aby všechny orgány a subjekty EU zaručily konečnému příjemci finančních prostředků bezplatný, rychlý a snadný přístup k informacím o konečném využití finančních prostředků, včetně informací o přidělování prostředků;
- o) učinit z boje proti korupci prioritu v rámci předvstupních jednání a kritérií; zaměřit se na budování kapacit, jako jsou specializované protikorupční orgány;
- p) zahrnout do všech obchodních a investičních dohod mezi EU a třetími zeměmi pevný a závazný rámec podmíněnosti v oblasti lidských práv s ustanoveními o transparentnosti a závaznými a vymahatelnými lidskoprávními a protikorupčními doložkami; v krajním případě uložit sankce nebo pozastavit platnost dohod v případě závažných případů korupce a porušování lidských práv; zajistit, aby obchodní jednání byla inkluzivní a transparentní a podléhala smysluplnému veřejnému dohledu, s povědomím o strategiích a prioritách;
- q) zdůrazňovat boj proti korupci v rámci dialogů o lidských právech a veřejné diplomacie a prosazovat otevřený dialog mezi státy a občanskou společností o problémech a možných řešeních s aktivním zapojením obhájců lidských práv a organizací občanské společnosti angažujících se v protikorupčních aktivitách;
- r) monitorovat korupční rizika spojená s rozsáhlými stavebními a investičními projekty autoritářských třetích zemí, které jsou realizovány po celém světě, ale také v členských státech, mimo jiné v odvětví energetiky, těžebního průmyslu, infrastruktury, obrany a zdravotnictví; věnovat zvláštní pozornost transparentnosti těchto projektů, jejíž míra často budí obavy ohledně netransparentního financování nebo fiskálních rizik; přistoupit k rychlému provádění programu „Globálně propojená Evropa“, který schválila Rada dne 12. července 2021 a který má potenciál přispět k boji proti tomuto úsilí prosazováním hodnot a zájmů EU v hospodářské, rozvojové a bezpečnostní politice;

Podpora občanské společnosti, novinářů a obránců lidských práv

- s) uznat zásadní úlohu nezávislých organizací občanské společnosti, obhájců lidských práv, protikorupčních aktivistů, oznamovatelů a investigativních novinářů v boji proti korupci, jelikož mění společenské normy, bojují proti beztrestnosti, shromažďují údaje a dosahují lepšího uplatňování a vymáhání protikorupčních opatření; usilovat o vytvoření bezpečného a příznivého prostředí pro osoby, které brání korupci a bojují proti ní, včetně oznamovatelů a novinářů, jakož i pro svědky; poskytovat podporu obětem korupce – jednotlivcům i komunitám –, aby mohly být identifikovány a informovány, mohly se účastnit soudních řízení a domáhat se náhrady újmy; pokročit v úsilí o rychlé provedení směrnice EU o oznamovatelích ve vnitrostátním právu a o její uplatňování ze strany členských států; spolupracovat se třetími zeměmi na ochraně oznamovatelů, mimo jiné prostřednictvím závazků za účelem zajištění vysoké úrovně jejich ochrany ve všech obchodních a investičních dohodách EU v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv; podporovat úsilí o to, aby byli pachatelé pohnáni k odpovědnosti;
- t) vytvořit programy, které zajistí větší finanční podporu organizacím občanské společnosti, nezávislým sdělovacím prostředkům, oznamovatelům, investigativním novinářům a obhájcům lidských práv pracujícím na odhalování korupce a na její prevenci, jakož i na posilování transparentnosti a odpovědnosti, a to i ochranou před strategickými žalobami proti účasti veřejnosti (žaloby SLAPP); usnadnit přístup menších organizací občanské společnosti k financování z EU; trvat na zavedení ambiciózní a účinné směrnice EU proti žalobám SLAPP, a to i ve vztahu k možnému soudnímu obtěžování ze strany orgánů, společností nebo jiných subjektů mimo EU;
- u) podle potřeby posílit ochranu svědků, oznamovatelů, investigativních novinářů a protikorupčních obhájců lidských práv a jejich příbuzných, mimo jiné vydáváním mimořádných víz a poskytováním dočasného útočiště v členských státech EU, jakož i vyčleněním vyhrazených zdrojů pro delegace EU a zastoupení členských států; vyzvat k důkladnému vyšetření násilí vůči investigativním novinářům, obhájcům lidských práv a dalším protikorupčním aktivistům, jakož i jejich vražd a dožadovat se vyvození spravedlnosti za tyto činy;

Čtvrtek 17. února 2022

Transparentnost a odpovědnost veřejných orgánů

- v) prosazovat důsledné právní předpisy o přístupu k informacím, poskytování smysluplných, komplexních, včasných, dohledatelných a digitalizovaných vládních údajů bez účtování poplatků a vyšší transparentnost zadávání veřejných zakázek a lobbingu, to vše s pomocí nezávislých orgánů dohledu; vybízet státy, aby obstarávaly služby od podniků, které splnily povinnosti náležité péče v oblasti lidských práv, včetně protikorupčních ustanovení;
- w) provádět programy na podporu parlamentní schopnosti vykonávat rozpočtovou kontrolu a další činnosti v oblasti dohledu;
- x) podporovat a posilovat nezávislé, nestranné a účinné soudnictví, orgány činné v trestním řízení a donucovací orgány se zdroji a odbornou přípravou na odpovídající úrovni, aby tak tyto orgány mohly provádět úspěšné vyšetřování, stíhání a soudní řízení v souvislosti s korupčními trestnými činy; podporovat vytvoření a profesionalizaci specializovaných státních protikorupčních orgánů ve třetích zemích;
- y) pokračovat v podpoře svobodných a spravedlivých volebních procesů a podporovat odpovědnost vůči voličům, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost volebním podvodům a kupování hlasů; podporovat pravidla transparentnosti a nestrannosti s cílem bojovat proti nezákonnému financování politických stran; zajistit systematictější návaznost na doporučení mezinárodních pozorovatelských misí;

Boj proti korupci v mnohostranných fórech

- z) zaujmout vedoucí postavení ve vytváření koalice demokracií s cílem potírat globální vzestup kleptokratických režimů; trvat na začlenění boje proti korupci do programu připravovaných mezinárodních summitů, jako je summit skupiny G7, a vyzvat k plnému provedení protikorupční agendy schválené na summitu o demokracii, jak navrhly Spojené státy americké; i nadále aktivně přispívat k činnosti mezinárodních a regionálních fór zaměřených na boj proti korupci a prosazování lidských práv;
- aa) uvítat zásadní politické prohlášení o korupci, které přijalo Valné shromáždění OSN, a využít tuto příležitost k navázání na jeho doporučení a posílit spolupráci s orgány OSN, např. Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) a Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC); trvat na důležitosti systematické účasti občanské společnosti na diskuzích a mechanismech monitorování korupce na úrovni OSN;
- ab) podporovat prohlubování a plnění mezinárodních závazků, jejichž obsahem je, aby byl boj proti korupci ústředním prvkem cílů udržitelného rozvoje jakožto způsob boje proti celosvětové chudobě a naplňování hospodářských, sociálních a kulturních práv se zvláštním důrazem na právo na vzdělávání a politickou účast; uznat, že korupce působí jako překážka mnoha aspektů vzdělávání, což vede k zanedbání nadání u jedinců a k negativním dopadům na hospodářství; zdůraznit, že vzdělávání a informace jsou základními nástroji boje proti korupci; proto učinit boj proti korupci ve vzdělávání prioritou a vybidnout EU, aby vytvářela a prováděla zvláštní programy zaměřené na zvyšování povědomí o korupci, jejich nákladech pro společnost a prostředcích k jejímu potírání;
- ac) trvat na zřízení postu zvláštního zpravodaje OSN pro boj proti finanční trestné činnosti a korupci a pro ochranu lidských práv se širokým mandátem, včetně plánu zaměřeného na stanovené cíle a pravidelného hodnocení protikorupčních opatření přijatých státy; zaujmout vedoucí postavení v mobilizaci podpory mezi členskými státy Rady pro lidská práva a společně předložit usnesení, které navrhovaný mandát zavede; v této souvislosti podrobně popsat požadavky, které musí uchazeči splňovat, aby bylo zajištěno řádné plnění jejich mandátu, a upřesnit postup transparentnosti a kontroly, kterému bude úspěšný uchazeč podléhat před nástupem do funkce;
- ad) zahájit postup, jehož účelem je zajistit plné členství EU ve skupině GRECO, v níž má EU od roku 2019 postavení pozorovatele; trvat na tom, aby členské státy EU zveřejňovaly a plnily doporučení této skupiny;
- ae) pokročit v diskuzích o mezinárodní infrastruktuře pro řešení beztrestnosti vlivných jednotlivců zapojených do rozsáhlých korupčních případů, mimo jiné i o mezinárodních vyšetřovacích mechanismech, státních zástupcích a soudech; prozkoumat komplexní přístupy, jejichž pomocí by bylo možné reformovat mezinárodní justiční instituce, např. rozšířením pravomoci Mezinárodního trestního soudu, využíváním univerzální jurisdikce ke stíhání velkých korupčních činů nebo zřízením mezinárodního protikorupčního soudu; uznává význam transparentnosti a vyvození odpovědnosti mezinárodních organizací a vyšších úředníků;

Čtvrtek 17. února 2022

- af) prosazovat evropské normy, včetně boje proti praní peněz, transparentnosti skutečného vlastnictví a ochrany oznamovatelů v jiných nadnárodních fórech, a podporovat přijetí těchto norem třetími zeměmi; podporovat reformu právních předpisů o skutečném vlastnictví, která by měla zajistit, aby rejstříky byly aktuální a přístupné, a to jak v rámci EU, tak na celém světě, s cílem umožnit řádnou transparentnost příslušných právních subjektů, včetně svěrenských a krycích společností, aby tak bylo obětem korupce i donucovacím a daňovým orgánům umožněno určit totožnost skutečných vlastníků těchto subjektů;
- ag) prosazovat, aby bylo nevládním zúčastněným stranám, včetně akademické obce a organizací občanské společnosti, uděleno postavení pozorovatelů v rámci pomocných orgánů konference smluvních stran úmluvy UNCAC a dalších mnohostranných protikorupčních mechanismů;

Podnikání, korupce a lidská práva

- ah) urychleně zavést povinné právní předpisy EU týkající se náležité péče v oblasti lidských práv a životního prostředí, které budou určeny všem subjektům a vztahovat se na obchodní vztahy v celém hodnotovém řetězci dané společnosti, přičemž budou vyžadovat, aby podniky, včetně těch, které poskytují finanční produkty a služby, zajistily identifikaci, posouzení, zmírňování, prevenci, ukončení a oznamování veškerých nepříznivých dopadů svých podniků a dodavatelských řetězců na lidská práva, životní prostředí a řádnou správu věcí veřejných, jakož i vyvození odpovědnosti za tyto dopady, a budou zahrnovat nejvyšší standardy, přísná protikorupční ustanovení, povinné mechanismy pro vyřizování stížností a režimy odpovědnosti, které obětem umožní pohnat společnost k odpovědnosti a usilovat o nápravu; zajistit, aby se povinnosti náležité péče vztahovaly na případy uplácení zahraničních veřejných činitelů, k němuž dochází přímo nebo prostřednictvím zprostředkovatelů; v této souvislosti zdůrazňuje, že budoucí právní předpisy týkající se náležité péče by měly minimalizovat byrokratickou zátěž společností, zejména malých a středních podniků;
- ai) pokročit v úsilí o předcházení korupci, posílit účetní a auditorské normy v soukromém sektoru v souladu s úmluvou UNCAC a účinně vymáhat sankce vůči podnikům za korupční jednání; doporučit, aby všechny velké společnosti a společnosti kótované na burze podávaly zprávy o své činnosti a o tom, jak potírají korupci a úplatkářství; přijmout předpisy a vypracovat pokyny pro společnosti s cílem zajistit bezpečné a důvěrné oznamování případů porušení protikorupčních pravidel a chránit osoby, které takové informace předloží; přimět třetí země, aby vyčlenily odpovídající zdroje na vnitrostátní kontaktní místa a aby zavedly další mimosoudní mechanismy pro vyřizování stížností, které by jednotlivcům a komunitám postiženým korupčními obchodními praktikami poskytovaly opravné prostředky;
- aj) vypracovat akční plán na posílení povinnosti náležité péče v oblasti lidských práv a životního prostředí mimo jiné v odvětvích financí, účetnictví nebo nemovitostí, která často slouží jako struktura umožňující globální korupci tím, že zajišťují výnosům z korupce cestu do legální ekonomiky;
- ak) opětovně potvrdit význam obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv zajištěním toho, aby všechny členské státy, které tak doposud neučinily, co nejdříve přijaly vnitrostátní akční plány, a prosazovat přijetí akčních plánů a právních předpisů týkajících se náležité péče podniků třetími zeměmi; konstruktivně a aktivně se zapojit do jednání o závazné úmluvě OSN o podnikání a lidských právech;

Postihování korupce prostřednictvím unijního Magnitského zákona

- al) v souladu s opakovanými žádostmi Parlamentu o změnu stávajícího globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv rozšířit jeho oblast působnosti tak, aby zahrnoval korupční jednání, nebo případně předložit legislativní návrh na přijetí nového tematického sankčního režimu proti závažným korupčním činům, zavést hlasování kvalifikovanou většinou pro přijímání sankcí v rámci tohoto režimu a urychleně předložit legislativní návrh s cílem účinně postihovat a sankcionovat hospodářské a finanční aktéry umožňující porušování lidských práv zabavením jejich aktiv a majetku v EU; zajistit v tomto ohledu aktivní úlohu Parlamentu; úzce spolupracovat se Spojeným královstvím, které přijalo nový režim sankcí za korupční jednání, jakož i s dalšími podobně smýšlejícími demokraciemi; vzít na vědomí riziko, že zkorumpovaní aktéři mohou přesouvat svá aktiva do EU, neboť stále více zemí přijímá přísnější protikorupční rámce; požaduje proto, aby členské státy urychleně přijaly a řádně uplatňovaly sankce, zejména pokud jde o zákazy vstupu, určení a zmrazení majetku, s cílem zabránit tomu, aby se EU stala střediskem pro praní peněz, a aby přijaly opatření proti členským státům, které neplní své povinnosti;

Čtvrtek 17. února 2022

Dopady pandemie COVID-19

- am) zajistit, aby byla protikorupční opatření začleněna do reakce EU na krizi COVID-19 s cílem poskytovat a spravedlivě distribuovat veřejné zdravotní služby a zajistit přístup k očkovacím látkám, a to i posilováním veřejných institucí a zajištěním úplné transparentnosti opatření a využívání finančních prostředků;
- an) zajistit, aby byla finanční podpora EU související s pandemií a určená pro třetí země podmíněna tím, že se dané země odhodlaně zaváží vyvíjet protikorupční úsilí;
- ao) zajistit cílenou podporu pro novináře a organizace občanské společnosti pracující na odhalování korupce, jež se stali oběťmi přísných zákroků na základě zneužití mimořádných právních předpisů přijatých v době pandemie;

Korupce, změna klimatu a lidská práva

- ap) uznat, že existují vazby mezi zhoršováním a ničením životního prostředí jakožto překážkou v požívání lidských práv a základními sítěmi korupce, podplácení nebo organizované trestné činnosti; začlenit boj proti korupci do globálních opatření EU v oblasti klimatu a životního prostředí, prosazovat transparentnost a řádnou správu přírodních zdrojů a bojovat proti zabírání půdy, přičemž je nutné zaměřit se na nejvíce ohrožená odvětví, jako je těžební průmysl;
- aq) vzít na vědomí, že obhájcí lidských práv v oblasti životního prostředí, osoby bránící půdu a jejich právní zástupci, zejména z řad žen a původních obyvatel, čelí největšímu riziku diskriminace, zastrašování, násilí a vražd, a učinit proto rozhodné kroky na jejich ochranu, mimo jiné vydáváním mimořádných víz a poskytováním dočasného útočiště v členských státech EU;

Dopady korupce z hlediska rovnosti žen a mužů

- ar) vzít na vědomí, že korupce prohlubuje nerovnosti mezi ženami a muži a ovlivňuje, do jaké míry jsou podporována a chráněna práva žen; podporovat začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a otázku rozmanitosti obou pohlaví do protikorupčních opatření, jak doporučuje úřad UNODC, a vyhodnocovat genderové aspekty korupce a její rozdílný dopad; zabývat se dopadem korupce na práva žen a zajistit, aby si ženy byly vědomy svých práv, aby se tím snížila jejich zranitelnost vůči korupci; zohlednit propojení mezi obchodováním s lidmi a korupcí;
- as) vzít v úvahu skutečnost, že korupce rovněž ovlivňuje a prohlubuje nerovnost u dalších zranitelných skupin, jako jsou děti, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, osoby v ekonomicky znevýhodněné situaci nebo příslušníci menšin;
- at) uznat sexuální vydírání jako formu korupce; vytvořit programy na pomoc obětem sexuálního vydírání, tedy obzvláště extrémní, genderově specifické formy korupce, která využívá lidské tělo jako korupční platidlo; shromažďovat údaje za účelem měření výskytu sexuálního vydírání, přijmout právní rámce a nástroje, které by odpovídajícím způsobem řešily a postihovaly případy sexuálního vydírání, a podporovat tyto kroky na mnohostranných fórech;

o

o o

2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto doporučení Radě a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.